

בבית המשפט העליון

רע"א 9562/17

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקשים: 1. יוסף וייספוגל
2. סיגל וייספוגל

נגד

המשיבות: 1. אל הנכס בע"מ
2. גילה רודה

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו (כב' הרשמת נ' גרוסמן) בתיק הפ"ב 38994-08-17 מיום 9.11.2017

בשם המבקשים: עו"ד יעקב נתנאל

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו (כב' הרשמת נ' גרוסמן) בהפ"ב 38994-08-17, שניתנה ביום 9.11.2017, ודחתה בקשה לביטול פסק דין שניתן באותו הליך.

רקע עובדתי והליכים קודמים

2. המבקשים הם בני זוג שהיו בעליה של דירת מגורים ביהוד (להלן: הדירה). ביום 5.2.2016 התקשרה המבקשת 2 עם המשיבות בהסכם למתן שירותי תיווך לצורך מכירתה של הדירה (להלן: הסכם התיווך). בהסכם התיווך נקבע כי המשיבות יקבלו כדמי תיווך 2% מגובה העסקה שתבצע למכירת הדירה (להלן: דמי התיווך). יחד עם הסכם התיווך, חתמו הצדדים על הסכם בלעדיות למשך תקופה של חצי שנה, לפיו התחייבו המבקשים לשלם את דמי התיווך במקרה של מכירת הדירה, אף אם הרוכש או הרוכשת יגיעו אל המבקשים שלא דרך המשיבות (להלן: הסכם הבלעדיות).

3. ביום 12.4.2016, במהלך תקופת בלעדיות זו, חתמו המבקשים על חוזה למכירת הדירה, עם רוכש שהגיע אליהם שלא דרך המשיבות (להלן: חוזה המכר). בחוזה המכר נקבע שהרוכש ישלם למבקשים עבור דירתם סכום של כ-2.2 מיליון ש"ח.

4. ביום 18.4.2016, ולאחר החתימה על חוזה המכר, הודיעו המבקשים למשיבות כי הסכם התיווך לא נחתם בדרכים המקובלות כדין לחתימה על חוזה, ועל כן אין לו תוקף משפטי. מכאן נובע, כך נטען, כי אין המבקשים חייבים בתשלום דמי תיווך למשיבות. בעקבות הודעת המבקשים, הפעילו המשיבות תניית בוררות שהייתה קבועה בהסכם התיווך, והיפנו את בירור המחלוקת בדבר תשלום דמי התיווך להליך בוררות בפני הבורר י' שמעוני (להלן: הבורר).

5. בשלב הראשון של הליך הבוררות, נדרש הבורר להתייחס לשאלת סמכותו, נוכח שתי טענות שהעלו המבקשים: הטענה הראשונה, שהמבקשת 2 לא קראה את תוכן ההסכם ואף לא קיבלה עותק של הסכם התיווך לאחר החתימה עליו, ועל כן הוא בטל; הטענה השנייה, שהמבקש 1 לא חתם על הסכם התיווך, ועל כן הוא אינו יכול להיות צד להליך בוררות. ביום 8.1.2017 הכריע הבורר כי הסכם התיווך בר תוקף וחל על המבקשים, ועל כן נתונה לו הסמכות לקיים את ההליך.

6. לאחר מכן, ביום 9.7.2017, ניתן פסק בוררות אשר קבע כי היה על המבקשים לשלם את דמי התיווך כתוצאה ממכירת הדירה "שלא דרך" המשיבות, כפי שמחייבם הסכם התיווך והסכם הבלעדיות. על כן, פסק הבורר כי על המבקשים לשלם למשיבות את דמי התיווך המוסכמים בסך 44,000 ש"ח בתוספת מע"מ ופיצויים מוסכמים בסך של 55,000 ש"ח בתוספת מע"מ (להלן: פסק הבוררות).

7. המשיבות הגישו לבית המשפט המחוזי בקשה לאישור פסק הבוררות (להלן: הבקשה לאישור). המבקשים לא הגישו בקשה לביטול פסק הבוררות ואף לא הגישו תגובה לבקשה לאישור. בנסיבות אלה, ביום 26.9.2017 אישר בית המשפט את פסק הבוררות והעניק לו תוקף של פסק דין (להלן: פסק הדין).

8. עו"ד נתנאל, אשר ייצג את המבקשים בהליך הבוררות, הגיש בקשה לביטול פסק הדין. בקשתו התבססה על הטענה שעם סיום הליך הבוררות, הוא פסק מלייצג את המבקשים, ועל כן הבקשה לאישור פסק הבוררות, אשר נשלחה אליו, לא הומצאה למבקשים כדין. בית המשפט המחוזי דן בכשרות ההמצאה במסגרת שתי החלטות –

הראשונה מיום 24.10.2017 והשנייה מיום 9.11.2017. במסגרת ההחלטה הראשונה בחן בית המשפט את אינטנסיביות הקשר בין עו"ד נתנאל והמבקשים, ואיפשר להם להגיש את ייפוי הכוח ביניהם על מנת להוכיח שעו"ד נתנאל ייצג את המבקשים בהליך הבוררות בלבד. לאחר הגשת ייפוי הכוח ומסמכים נוספים, הכריע בית המשפט במסגרת ההחלטה השנייה כי לעו"ד נתנאל הייתה הסמכות לקבל את הבקשה לאישור פסק הבוררות מאת המשיבות, ועל כן ההמצאה הייתה כדין. בעקבות קביעה זו, דחה בית המשפט את הבקשה לביטול פסק הדין, קבע כי המבקשים איחרו את המועד להגשת בקשה לביטול פסק הבוררות, והותיר את פסק הבוררות על כנו.

על החלטה זו מיום 9.11.2017 הוגשה בקשת רשות הערעור שלפני.

תמצית טענות בקשת רשות הערעור

9. טענות המבקשים מתמקדות בפסק הבוררות גופו. המבקשים טענו כי הבורר שגה כאשר קבע שתניית הבוררות שנקבעה בהסכם התיווך תקפה, ומעניקה לו סמכות לנהל הליך בורות בין הצדדים, תוך שהוא מתעלם מטענת המבקשים כי הסכם התיווך היה בר ביטול, ואכן בוטל כאמור. עוד טענו המבקשים, כי שגה הבורר בכך שדחה את טענת המבקשים כי המשיבות לא היו הגורם היעיל בביצוע העסקה, שכן לא עמדו בהתחייבות לסייע במציאת רוכש או רוכשת לדירה. על סמך טענות אלה, טענו המבקשים כי בסיכומי של דבר, טעה הבורר כאשר פסק למשיבות פיצויים מוסכמים. ביחס לאישור פסק הבוררות על ידי בית המשפט המחוזי, טוענים המבקשים כי הבקשה לאישור לא הומצאה כדין, ועל כן שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי סד הזמנים להגשת התנגדות לבקשת אישור פסק הבוררות חלף.

10. להשלמת התמונה יצוין כי יחד עם בקשת רשות הערעור הוגשה בקשה למתן סעד זמני, במסגרתה הוגשו בקשה לשני סעדים: האחד, עיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 26.9.2017, במסגרתו אושר פסק הבוררות; השני, ביטול עיקול שהוטל במסגרת תיק הוצל"פ 17-11-69-5132, וזאת בעקבות פסק הדין האמור.

דיון והכרעה

11. דין בקשת רשות הערעור להידחות, אף בלי להידרש לתגובת המשיבות.

12. בפתח הדברים אציין כי בבקשת רשות הערעור כלל לא נטען כי הבקשה מעלה שאלה עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים ומצדיקה את קבלתה ואת הדיון בה על ידי ערכאה זו. למעלה מכך, בקשת רשות הערעור מופנית רובה ככולה כנגד פסק הבוררות, וזאת על אף שהבקשה הוגשה כנגד החלטת בית המשפט המחוזי שעוסקת בכשרות המצאת הבקשה לאישור פסק הבוררות. די באלה כדי לדחות את בקשת רשות הערעור [השוו: רע"א 4594/13 אביטן נ' קצין, פסקה ז (20.8.2013)].

13. לגופו של עניין, לא מצאתי כי קיימות סיבות המצדיקות התערבות ערכאה זו בקביעותיו של בית המשפט המחוזי. הכלל הקבוע בתקנה 477 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 הינו כי "ההמצאה תהא ככל האפשר מבחינה מעשית לנמען גופו... ואם יש לו עורך דין, דיה ההמצאה לעורך הדין...". בפני בית המשפט המחוזי עמדה השאלה, האם עו"ד נתנאל הוא אכן מייצגם של המבקשים, לצורך הכרעה בשאלה האם הבקשה לאישור הומצאה כדין. ברי, כי ללא הרשאה, לא יכול לפעול עורך דין בשם לקוחו ולייצג אותו. קיומה של הרשאה כאמור היא שאלה בעובדה הדורשת הוכחה [ראו: רע"א 842/00 רסקו חברה להתיישבות חקלאית ועירונית בע"מ נ' צויקל, פסקה 6 (2.7.2000)]. על סמך מסמכים שהובאו לפניו, כולל יפוי הכוח שהעניקו המבקשים לעו"ד נתנאל, הכריע בית המשפט המחוזי כי עו"ד נתנאל אכן היה מוסמך לייצגם בהליך לאישור או ביטול פסק הבוררות בפני בית המשפט המחוזי. הלכה ידועה היא שבית משפט זה לא יתערב בקביעותיה העובדתיות של הערכאה הדיונית [ראו למשל: ע"א 558/96 שיכון עובדים בע"מ נ' רוזנטל, פ"ד נב(4) 563, 568 (1998); ע"א 1278/15 עבאס נ' מועצה מקומית ג'ת, פסקה 32 (30.8.2016); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 1026 (מהדורה שתיים עשרה, 2015)]. אינני מוצא שיש מקום להתערב בקביעות העובדתיות של בית המשפט המחוזי בנוגע לכך שעו"ד נתנאל ייצג את המבקשים במועדים הרלוונטיים, וכתוצאה מכך, בוצעה המצאה כדין של הבקשה לאישור. משמעות הדבר היא כי מעת שהבקשה לאישור הומצאה למבקשים כדין, החל מניין 15 הימים להגשת התנגדות לבקשה לאישור (על דרך בקשה לביטול), בהתאם לתקנה 10 לתקנות סדרי הדין בעניני בוררות, התשכ"ט-1968. משלא הגישו המבקשים התנגדות כאמור, רשאי היה בית המשפט לאשר את פסק הבוררות.

14. נוכח האמור, לא אוכל להיעתר לבקשת רשות הערעור. עם דחיית הבקשה, מתייתרת גם הבקשה למתן סעד זמני. אשר לסעד שעניינו ביטול העיקול שהוטל במסגרת תיק ההוצאה לפועל, הרי שלפני המבקשים פתוחה הדרך לתקוף את ההחלטה בדבר הטלת העיקול בדרכים הקבועות לשם כך בדין.

15. משלא התבקשה תגובת המשיבות, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, א' בטבת התשע"ח (19.12.2017).

שׁוֹפֵט